

Om Svinesedning.

Af Forvalter, Landbrugskandidat R. P. J. Buus paa Gjedsergaard
paa Falster.

Et efter en bestemt Plan indrettet Svinehold, med regelmæssig Føding og Affætning, staaer ikke isoleret i Landbruget, men udgjør altid en meer eller mindre nødvendig Bestanddeel af hele Besætningen. Det er især nøie knyttet til Meierivæsenet og kan derfor kun findes paa større Gaarde, medens paa mindre Gaarde eller Gaarde uden Meieri de enkelte Sviin, der holdes, nærmest havees for at levere den fornødne Indslagtning til Huusholdningen, og de faae da ogsaa for en stor Deel deres Næring af det Affald paa Gaarden, som ei har nogen anden Anvendelse end til Svinesøde. Der kan altsaa ikke godt blive Spørgsmaal om, hvorledes Svinesedningen betaler sig; thi vi kunne kun gjøre den store Masse af Valle, Rjernemælk, Huusholdningsaffald og Affald fra Læden &c. i Benge ved Hjælp af Svinene, men derimod kan der spørges om det større eller mindre Bruttoudbytte, som et Svinehold kan indbringe, hvilket naturligviis efter Forholdene vil være overordentligt forskjelligt, thi det retter sig efter Meieriets Størrelse og Drift, Svinenes Race, Svineholdets Indretning &c., og det kan forsøges bethdeligt ved en meer eller mindre rigelig Anvendelse af Korn ved Siden af Vallens til Svinesedningen.

Da Svineholdet i Hovedsagen er baseret paa Vallens fra Meierierne, vilde det jo være fuldkommen rigtigt, at betragte

Fleffet som Meieriproduct, og der kunde da blive Tale om hvormange Pund Fleff, der produceres pr. Ko, ligesom man nu opgiver Koens aarlige Udbytte af Smør og Ost; men et Sammenligningspunkt vil der dog ei faaes, naar der anvendes meget Korn til Svinene. Af stor Vigtighed er det imidlertid at erfare, hvorvidt en saadan Korntilsætning lønner sig. Der ere offentliggjorte særdeles interessante Regnskaber over Meierivæsen og det dermed forbundne Svinehold, hvilke behøve dette Spørgsmaal; og da jeg ogsaa seer mig istand til at give et Bidrag, tillader jeg mig, efter Udgivernes Opfordring, at meddele følgende Bemærkninger om Svineholdet paa Gjesfergaard.

Antallet af Køerne har i de senere Aar varieret mellem 103 og 110 Stykker, hvilke fodres meget stærkt og have givet et Mælkudbytte fra 2200 til 2700 Potter aarlig, saa at der faaes en betydelig Mæske Valle og Kjernemelk til Svinene. Disse stamme fra Mecklenborg og skulle der være opstaaede ved Krydsning af Landracen med engelske Sviin. De udmærke sig ved en hurtig Udvikling og Trivelighed, selv medens de voxe stærkest. 7, 8 Maanedes gamle give de sædvanlig circa 1:0 Pund Slagtevægt, som er den Vægt, for hvilken vi i de senere Aar have opnaaet forholdsviis den høieste Priis paa Markedet i Hamborg. Denne Udvikling kan imidlertid uden Vanskelighed forceres ved endnu stærkere Fodring, hvilket er af særdeles Betydning, naar et Hold af een eller anden Grund er tilbage eller maaskee for sildigt født; og paa Grund af denne tidlige Udvikling og deraf følgende hurtige Affætning i 8 Maanedes Alderen bliver det muligt at fede af eget Tillæg et meget stort Antal Sviin aarligt, uden at det hele tilsvarende Antal af Individier (Grise, Levsviin og Søer) er saa overordentligt stort. Her er tillige bleven fødet 3 Hold til Salg foruden Huusholdningssvinene; der anvendtes da kun ganske lidt Kjerne og blot i det sidste Par Uger af Fødningen blev der givet 2—3 Pund Erte- eller Bygstraa ved Siden af Vallens. De sædvanlige Salgstider vare da Mai, Juli og October; i de to første Hold 18 Stykker ad Gangen, i tredje 15—16 Stykker

og disse sidste fik Kjærne i hele Fedeperioden, fordi Ballen om Efteraaret var knappere. Vi lærte imidlertid at en saadan stadig Korntilsætning under hele Fedningen gav en tilfredsstillende hurtigere Udvikling og større Vægtforøgelse, og lidt efter lidt blev det en Regel at begynde med et Par Pund Kjærne strax. Fedesvinene ville derved inden de bestemte Afsetningstider blive større og vægtigere end sædvanlig, medens Slagterne i Hamborg samtidig stadig begjærede dem mindre, navnlig om Sommeren. Af denne Grund erholdt vi 1859 navnlig ved det ene Salg meget flaae Priser; der var ingen Begjær efter vore Varer, som ikke passede for Markedet; Dyrerne veiede ikke mere end Aaret før, men de bleve forlangte mindre; istedetfor 19—21 Rdr. pr. 100 Pd. Slagtevægt fik vi nu for de store Sviin kun 14 Rdr. Anvendelsen af Kjærne til Fedningen ønskede vi at fortsætte og foretrak da at nøies med en kortere Fedetid, saa at der kunde fedes 4 Hold, og 24 Sviin ad Gangen, istedetfor 3 Hold og 18 St. ad Gangen, og dette er udført med Held i de 2 sidste Aar. Afsetningstiderne ere nu sidst i April, sidst i Juni, først i September og først i November. Søerne faae Grise to Gange aarlig, nemlig om Sommeren i Juli og August og om Foraaret i Februar og Marts. Det er Sommergrisene, der sælges i fedet Tilstand i April og Juni, og Vintergrisene sælges om Efteraaret.

Saalænge Svinene fodredes næsten udelukkende med Valle, folgtes der altsaa 2 Gange 18 og 1 Gang 14—16 Stykker, ialt circa 50 St. Fedesviin aarligt. Nu have vi i Almindelighed 3 Gange 24 og sidste Gang 16 Stykker, ialt henimod 90 Fedesviin aarligt, foruden Huusholdningssvinene, og for at være sikrede det nødvendige Antal Grise holde vi nu 8 Søer, hvilke, som før bemærket, fare 2 Gange aarligt. Den største Vanskelighed med Svineholdet pleie Grisene at forvolde. Der er altid saa megen Dødelighed imellem dem, at vi af de 8 Søer ikke kunne regne at have mere end 6 Grise pr. So i Gjennemsnit hver Gang. Undertiden faae vi enkelte Grise

tilovers, til andre Tider mangle vi til Gjengjæld enkelte. Søerne ere meget frugtbare; de føde i Almindelighed 10—12 Grise, undertiden endog 16—18 Stk., men et saa stort Antal er aldrig ønskeligt. Den vanskeligste Periode pleier at være de første 14 Dage efter Afvænningen og navnlig er dette Tilfældet om Foraaret. Grisene ere saa tilbøielige til at faae Diarrhoe, hvoraf de let crepere. En ny Sygdom har viist sig i det sidste Aarstid og lader til at være i Tiltagende: naar Grisene ere 3 Uger gamle begynde enkelte af dem at faae et hurtigt og pustende Aandedræt, de ere udsatte derfor indtil de ere henimod 8 Uger gamle; ofte gaaer det over, men i Reglen døe de efter et Par Dages Forløb, og undersøger man da Lungerne, finder man at disse ere saa møre, at de lēt gaae itu for Tryk mod Fingeren, og have hist og her lyse Pletter, der indeholde en hvid Materie. Sidste Aar er der ikke døet ganske saa Grise af denne Sygdom her paa Gaarden, og det er eens baade Sommer og Vinter. Hvad Grunden til dette Døe er, kan jeg ikke angive, men skal blot henstille, om det ei muligviis kan hidrøre fra Parring mellem Individer, der ere for nær beslægtede. Af og til forstæffes der rigtignok fra Mecklenborg fremmede Individer af begge Kjøn for at benyttes som Tillægsdyr; men affeet fra, at disse muligviis kunne have været indbryrdes beslægtede, vil der, naar man derefter benytter af eget Tillæg, i næste eller endnu mere i 3die Generation, allerede være det allernærmeste Slægtskabsforhold mellem Orne og So, hvilket her netop har været Tilfældet sidste Aar og det ligger da nær, at give dette Forhold Skylden, hvortil dog maafee ogsaa Søernes og Grisenes Fedme kan være en medvirkende Aarsag.

Fra 8 Ugers Alderen ere Grisene temmelig haardsøre, og som Levetsviin underholdes de meget billigt indtil de tages op til Fedning. Om Sommeren søge de deres Næring ubeløfende i Brafmarken, hvor de rode meget stærkt omkring i Jorden efter Larver og Rødder, navnlig de første søge de med megen Graadighed efter og gjøre dermed i disse Aaringer vist en uberegnelig Nytte. Sommergrisene komme først ud paa

Stubben, hvor de oppille hvert Aar, som Aarsamlerne og Faarene have levnet, og de pleie at finde rigelig Næring der, indtil Koerne tages op, hvorefter de da i nogen Tid leve af de grønne Blade og spildte Koer, som de finde i Koemarken, indtil denne efter kort Tids Forløb er pløiet. I enkelte Aaringer byder Skoven med de affaldne Agern og Olden om Efteraaret og Vinteren en rigelig Ernæring for Lebesvinene, men er dette ikke Tilfældet, maa man give dem deres Hovednæring paa Stalden, hvilket da bestaaer af Koer, der ere dampkogte sammen med Affaldskorn og Ukrudsfraeden fra Læden. De maae altid holdes i godt Huldb, og naar man seer, at de ikke staae sig ude, saa godt som de bør, da maae de hjemme i Stalden fodres tilstrækkeligt for at bevare Huldet. Om Sommeren have vi ikke haat Behov at give noget saadant Tilskud, hvorimod vi om Vinteren have været mindre heldigt stillede i denne Retning, og have især de to sidste Vintre opfodret paa Lebesvinene circa 300 Tdr. Koer.

Fedbesvinene fodres 5 Gange daglig. Jeg gjør Regning paa, at de erholde 4 Femtebele af al Ballen. Hele Vinteren reduceres jo Vallemængden en heel Deel derved, at Tillægskalvene i lang Tid erholde stummet Melk; ogsaa gaaer der jo altid en Deel Valle fra til at indblande i Drikken for alle de øvrige Sviin. Fra Fedningens Begyndelse gives der nu strax et Par Bund Kjerne, senere lægges der endnu noget til, tidligere eller sildigere, eftersom det behøves for at Fedningen kan være endt til rette Tid.

Nedenstaaende Veininger af forskjellige Hold Sviin under Fedningen ville maaskee ikke være uden Interesse:

1. Den 20de Januar 1858 sattes 18 Stykker $\frac{1}{2}$ -Aars Grise ind til Fedning, deraf veiede:

	den 26de Januar og 7 Mai.		Vægtforøgelse.
Nr. 1	144 Pb.	258 Pb.	114 Pb.
" 2	152 "	272 "	120 "
" 3	130 "	216 "	86 "
" 4	120 "	204 "	84 "

Summa 404 Pb.

Febetiden 100 Dage, daglig Vægtforøgelse 1 Pbd. pr. St.
 Der fortæredes $\frac{1}{2}$ af Valle og Kjernemelk. Den pro-
 ducerede Melk i dette Tidsrum udgjorde . . . 41,308 Rander.

Forbrugt og folgt . . . 2,520 "

Rest 38,788 Rander.

$\frac{1}{3}$ heraf = c. 31,000 "

Hvert Sviins Part udgjør saaledes $\frac{31,000}{18}$ Rdr. = 1722
 Rdr., pr. St. daglig $17\frac{1}{4}$ Rdr.

Samtidig anvendtes 20 Pbd. Riisaffald daglig hele Tiden
 igjennem, eller c. 1 Pbd. pr. St. Der opnaedes altsaa 1 Pbd.
 Vægtforøgelse for 1 Pbd. Riisaffald + Valle af $17\frac{1}{4}$ Rdr. Melk.

2. Af næste Hold paa 18 Sviin veiede:

	den 1ste Juni	og 28de Juli.	Vægtforøgelse.
Nr. 1	192 Pbd.	255 Pbd.	63 Pbd.
" 2	192 "	238 "	46 "
" 3	144 "	224 "	80 "
" 4	160 "	234 "	74 "

Summa 263 Pbd.

Febetiden var 58 Dage, daglig Vægtforøgelse $1\frac{1}{2}$ Pbd.
 pr. St.

Der fortæredes $\frac{1}{2}$ af Ballen og Kjernemelken. Mod
 Slutningen fik Svinene 3 Pbd. Erteskraa pr. St. daglig, ialt 3
 Tdr. Den producerede Melk udgjorde . . . 29,500 Rander.

Forbrugt og folgt . . . 2,200 "

Rest 27,300 Rander.

De $\frac{1}{3}$ heraf udgjør . . . 21,840 "

De 4 Sviins Part = 4,850 Rander.

3 Tdr. Erter à 220 Pbd. = 660 Pbd.; de 4 Sviins
 Part = 146 Pbd. Erter.

Der er altsaa erholdt

263 Pbd. Vægtforøgelse for 146 Pbd. Erter + Ballen af 4850
 Rdr. Melk, eller

1 " " " $\frac{1}{2}$ " " + Ballen af $18\frac{1}{2}$
 Rdr. Melk.

3. Et Hold Grise, fødte i Februar, indfattes til Fedning den 1ste August, ialt 16 St. Af disse veiede:

	den 24de Sept.	og 6te Nov.	Vægtforøgelse.
Nr. 1	156 Pbd.	202 Pbd.	46 Pbd.
" 2	152 "	217 "	65 "
" 3	136 "	230 "	94 "
" 4	147 "	198 "	51 "

Summa 256 Pbd.

Febetiden var 42 Dage, daglig Vægtforøgelse $1\frac{1}{2}$ Pbd. pr. St.

Fra 24de September til 12te October er forbrugt til Fedesvinene Ballen af 1352 Rdr. Mælk.

Fra 24. Sept. til 1. Oct. blev givet 3 Pbd. Bygstraa pr. Sviin, ialt 24 Pbd.

" 2. Oct. "	5. " "	4 " "	" " "	" 16 "
" 6. " "	11. " "	5 " "	" " "	" 30 "
" 12. " "	27. " "	6 " "	" " "	" 96 "
" 28. " "	6. Nov. "	6 " "	" 2 Pbd. Ertestraa	" 54 + 18 Pbd. Ertestraa.

Summa 220 Pbd. + 18 Pbd. Ertestraa.

Den gennemsnitlige Vægtforøgelse pr. Sviin, 64 Pbd., er indbunden ved Opføringen af Ballen af 84 Rdr. Mælk + 238 Pbd. Rjerne, hvilket giver 1 Pbd. Vægtforøgelse = $3\frac{2}{3}$ Pbd. Korn + Ballen af $1\frac{1}{2}$ Kande Mælk.

4. I Slutningen af Januar 1859 indfattes 20 Sviin, fødte i August, smaa og ei vel holdte som forrige Aar.

Af disse veiede

	b. 12. Febr.	14. Marts.	Vægtforøgelse.	7. Mai.	Vægtforøgelse.
Nr. 1	80 Pbd.	122 Pbd.	42 Pbd.	172 Pbd.	50 Pbd.
" 2	107 "	158 "	51 "	269 "	111 "
" 3	101 "	167 "	66 "	233 "	66 "
" 4	120 "	161 "	41 "	230 "	69 "
" 5	100 "	147 "	47 "	212 "	65 "
" 6	117 "	163 "	46 "	228 "	65 "

Summa 293 Pbd.

Summa 426 Pbd.

Den 12te Februar fik de 60 Pbd. Bygstraa og $\frac{1}{3}$ af Ballen; den 14de Marts 20 Pbd. Ertestraa og 30 Pbd. Bygstraa samt $\frac{1}{3}$ af Ballemængden, som nu var større. Den 10de April 20 Pbd. Ertestraa, 50 Pbd. Bygstraa samt Halvdelen af Ballen.

Den 13de April 40 Pbd. Erteskraa, 50 Pbd. Bghfskraa og Halvdelen af Vallens. Fedetiden var 85 Dage. Gjennemsnitsvægtforøgelsen 1,4 Pbd. pr. St. daglig. I første Periode 1,63 Pbd., i anden Periode 1,3 Pbd.

I første Periode erholdt Svinene ialt 1800 Pbd. Bghfskraa og Vallens af 4640 Kdr. Mælk.

De 6 Sviins Part heraf udgjør 540 Pbd. Korn + 1392 Kdr. Valle; heraf er vunden en Vægtforøgelse af 293 Pbd., hvilket bliver 1 Pbd. Vægtforøgelse = 1,8 Pbd. Korn + Vallens af 5 Kdr. Mælk.

I anden Periode 4080 Pbd. Korn + Vallens af 12000 Kdr. Mælk.

De 6 Svins Part heraf udgjør 1224 Pbd. Korn og Vallens af 3600 Kdr. Mælk; heraf er vunden en Vægtforøgelse af 416 Pbd., hvilket bliver 1 Pbd. Vægtforøgelse = 2,9 Pbd. Korn + Vallens af 8½ Kdr. Mælk.

5. I Begyndelsen af Mai indfattes af Wintergrisene til Fedning 20 St. Af disse veiede:

	d. 14. Mai.	30. Mai.	Vægtforøgelse.	2. August.	Vægtforøgelse.
Nr. 1	113 Pbd.	137 Pbd.	24 Pbd.	238 Pbd.	101 Pbd.
" 2	108 "	138 "	30 "	238 "	100 "
" 3	108 "	142 "	34 "	237 "	95 "
" 4	112 "	148 "	36 "	235 "	87 "
" 5	104 "	128 "	24 "	213 "	85 "
" 6	126 "	153 "	27 "	275 "	122 "

Summa 175 Pbd.

Summa 590 Pbd.

I Begyndelsen fik de 2 Pbd. Korn, hvormed der fortsattes hele Tiden igjennem ved Siden af ½ af Vallens.

I første Periode var den daglige Vægtforøgelse 1½ Pbd. pr. St. og der erholdtes 175 Pbd. Vægtforøgelse for 192 Pbd. Korn og Vallens af 1680 Kdr. Mælk, eller 1 Pbd. Vægtforøgelse = 1,1 Pbd. Korn + Vallens af 9,6 Kdr. Mælk.

I anden Periode var den daglige Vægtforøgelse 1½ Pbd. pr. St. og der erholdtes 590 Pbd. Vægtforøgelse for 768 Pbd. Korn og Vallens af 6720 Kdr. Mælk, eller 1 Pbd. Vægtforøgelse = 1,3 Pbd. Korn + Vallens af 11,4 Kdr. Mælk.

- Bed Forsøg 1 har Fodringen været eens hele Tiden igjennem med 1 Pbd. Korn daglig, men Vallemængden har stadigt været tiltagende.
- " " 2. Vallemængden omtrent eens hele Tiden, mod Slutningen af Fedningen er tillagt 3 Pbd. Korn pr. St. daglig.
- " " 3. Kun ganske lidt Valle, tiltagende Kornfodring, begyndt med 3 Pbd. og omtrent hver 8de Dag tillagt 1 Pbd.
- " " 4. Stærk tiltagende Vallemængde; i første Periode 3 Pbd. Korn hele Tiden, i anden Periode fortsat med $2\frac{1}{2}$ Pbd. Korn, siden $3\frac{1}{2}$ Pbd., tilsidst $4\frac{1}{2}$ Pbd. pr. Sviin daglig.
- " " 5. Vallemængden stadigt stigende i de 2 første Maaneber; i begge Perioder 2 Pbd. Korn uafbrudt hele Fedeperioden.

Sættes 1 Pbd. Kjerne til 3 St., hvilket ikke er langt fra det Rette, og antages 1 Pbd. Vægtforøgelse at have en Værdi af 16 St., bliver det muligt at anstille en Sammenligning mellem Resultaterne, som de forskjellige Hold Sviin have bragt:

1	1 Pbd. Vægtforøgelse = 1 Pbd. Riisaffald	+ Valle af $17\frac{1}{2}$ Rdr. Mælk	
		altsaa Valten af 1 Rbd. Mælk = 0,8 St.	
2	1 " " = $\frac{1}{2}$ " Erter	+ Valle af 18,5 Rdr. Mælk	
		altsaa Valten af 1 Rbd. Mælk = 0,8 "	
3	1 " " = $3\frac{1}{2}$ " Kjerne	+ Valle af 1,5 Rbd. Mælk	
		(giver for Valten 3 St.)	
4a	1 " " = 1,8 " "	+ Valle af 5 Rdr. Mælk	
		altsaa Valten af 1 Rbd. Mælk = 2,0 "	
4b	1 " " = 2,9 " "	+ Valle af 8,5 Rdr. Mælk	
		altsaa Valten af 1 Rbd. Mælk = 0,8 "	
5a	1 " " = 1,1 " "	+ Valle af 9,6 Rdr. Mælk	
		altsaa Valten af 1 Rbd. Mælk = 1,35 "	
5b	1 " " = 1,3 " "	+ Valle af 11,5 Rdr. Mælk	
		altsaa Valten af 1 Rbd. Mælk = 1,0 "	

Giver i Gjennemsnit 1 St. for Valten af 1 Rbd. Mælk.

6. Endnu skal jeg tilføie en Række Veininger af ældre Sviin til Huusholdningen, fedede næsten udelukkende med Korn.

5 eetaarige Sviin og en toaarig So indfattes til Fedning sidst i November Maaned. De erholdt fra Begyndelsen indtil

14de December 6 Pbd. Bygstraa og 2 Pbd. Erteffraa, indtil 26de December 8 Pbd. Byg og 4 Pbd. Erter; da de derefter ei kunde æde op, erholdt de 7 Pbd. Byg og 3 Pbd. Erter; i sidste Periode fik de lidt Valle, som afløste de 2 Pbd. Kjerne.

Ved de forskjellige Veininger udkom følgende Resultater:

	26. Nov.	8. Dec.	14. Dec.	26. Dec.	7. Jan.	17. Jan.
Nr. 1	200 Pbd.	224 Pbd.	224 Pbd.	243 Pbd.	267 Pbd.	287 Pbd.
" 2	227 "	251 "	261 "	287 "	310 "	330 "
" 3	242 "	275 "	277 "	299 "	321 "	340 "
" 4	240 "	268 "	268 "	294 "	294 "	300 "
" 5	259 "	286 "	294 "	315 "	327 "	337 "
" 6	262 "	308 "	308 "	332 "	354 "	370 "
Summa	1430 Pbd.	1612 Pbd.	1632 Pbd.	1770 Pbd.	1873 Pbd.	1964 Pbd.
Gjennemsnit	238 "	269 "	272 "	295 "	312 "	327 "
Vægtforøgelse ialt	31 Pbd.	3 Pbd.	23 Pbd.	17 Pbd.	15 Pbd.	
" daglig	2½ "	½ "	2 "	1½ "	1½ "	

Svinene ere altid veiede i en Kasse, som stilles paa en Decimalvægt. Men jeg skal ikke undlade at bemærke, at de hyppige Veininger virke overordentlig forstyrrende paa Dyrene og skade sikkert Fedningen i høi Grad, især naar Svinene ikke gaae roligt ind i Kassen af sig selv, hvilket sjældent er Tilfældet.

Forinden Fedningen begynder maae Dyrene være i god Stand. Dette er en almindelig gjældende Regel, og den finder ei mindst sin Anvendelse paa Svinet. Et magert Dyr lader sig i Reglen ikke med Fordeel bringe i et godt Hulb paa Fedekost; der maa bruges længere Tid og fodres mindre stærkt. Dette Forhold er just ikke fremtrædende ved ovenansførte Veininger; thi i de Tilfælde, hvor Dyrene ikke have haft den ønskelige Foderstand strax, er første Veining udsat til 2—3 Uger efter Fedningens Begyndelse. Men derimod er det klart, at Fedekosten bestandig maa forøges, hvilket i ovenstaaende Tilfælde ogsaa altid er skeet enten ved Tillæg af Korn eller ved en forøget Vallemængde, og desuagtet kan det dog vanskeligt undgaaes, at den daglige Vægtforøgelse altid bliver mindre og mindre. Den første Fedning er altid den billigste, og jo

længere man kommer fremad, desto kostbarere bliver ethvert Pund, som Dyrene vinde i Vægt. Forøgelsen af den levende Vægt skyldes, især ved saa unge Dyr, deels Værten, deels tiltagende Fedme. Det er derfor utvivlsomt, at et Pund Vægtforøgelse mod Slutningen af Fedningen maa være værdifuldere end et Pund Vægtforøgelse ved Begyndelsen; thi Værten er stærkest i den første Periode; desuden er det jo kun i fuldt fedede Dyr af alle Slags, at der findes Fedt eller Talg i nogen større Mængde, og hvad Drøvtyggerne angaae, da kan det vel endog tænkes, at der langt hen i Fedeperioden kan finde en Stilstand (for ikke at sige Aftagen) Sted af den levende Vægt, medens Dyrrets Værdi i Virkeligheden tiltager, thi Mæringen bliver bestandig mere concentreret og ved aftagende Udelyst vrages den volumineuse Deel af Kosten. Tarmindholdets Masse aftager, Dyrene blive tynde at see paa og i ethvert Tilfælde vil Forøgelsen af den levende Vægt i denne Periode ikke være nogen paalidelig Maalestof for Fedningens Fremskridt, navnlig hvis man tager korte Mellemrum. Men selv med behørigt Hensyn til, at den sidste Forøgelse af Vægten er værdifuldere end den første, gjælder dog alligevel den Sætning: at det sidste Pund Kjød, som Fededyret lægger paa sig, er det bedste.

Naar jeg i det Følgende skal opgive Udbyttet af Svineholdet i de 2 sidste Aar, sammenstillet med Udbyttet i 1858, maa jeg beklage, at jeg ikke nøiagtigt kan sige hvormange Tønder Sæd der er opfodret i Svinestalden i 1860 og 1861. Foderkornet til Køer og Sviin føres i Kornbogen til Udgift under Get, fordi det først skal til Møllen, og der udveies af samme Bunte Skraa til begge Staldene. For Meieriregnskabet's Skyld gjør dette jo mindre til Sagen, men skal jeg opgive særligt hvad Svinene have erholdt Aaret rundt, saa kan jeg kun finde det ved at beregne Tønderne i Forhold til den Vægt af Skraa, der til de forskjellige Tider er udmaalt, og dette vil da ogsaa tilnærmelsesviis være rigtigt.

1. Fra 1ste November 1857 til 1ste November 1858:

Indtægt.

8 Huusholdningssviin i Slagte- vægt 139 Lpd. Flest à 3 Rdr.	417 Rdr.	- ƴ
36 Sviin gave Netto ved Salget i Hamborg	1170	" - "
14 Sviin folgte hjemme . . .	476	" - "
	<hr/>	2063 Rdr. - ƴ

Udgift.

43 Centner Riisaffald à 3 Rdr.	129 Rdr.	- ƴ
23½ Tdr. Byg à 5 Rdr. . . .	117	" 3 "
12 Tdr. blandet Sæd af for- fjellig Slags, kjøbt for 5 Rdr. 2 ƴ pr. Td.	64	" - "
5½ Tdr. Erter à 6 Rdr. . . .	33	" - "
5 Tdr. Havre à 3 Rdr. . . .	15	" - "
Paa Grund af en Overflødighed af Olden og Agern ernæredes alle Levesviinene i Skoven om Vinteren uden Udgift.	<hr/>	358 Rdr. 3 ƴ

Overskud for Ballen og Affald 1704 Rdr. 3 ƴ

Der holdtes dette Aar kun 5 Søer og der blev folgt
Grise for 27 Rdr., hvilken Indtægt jeg dog her forsætlig
udelader af Regnskaberne, fordi jeg anseer den for tilfældig.
Af de 103 Malkekøer var Melkeudbyttet pr. Ko 2146 Potter.

2. Fra 1ste November 1859 til 1ste November 1860:

Indtægt.

Slaget i Huusholdningen

1 Sviin	30 Rdr.	
2 " à 65 Rdr.	130	"
5 " à 53 "	265	"
	<hr/>	425 Rdr. - ƴ
Kateris	425 Rdr.	- ƴ

Transport	425 Rdr.	-	Ɔ
68 Sviin gave Netto ved Salget i Hamborg	1782	"	- "
3 Sviin folgte i Hamborg og 12 folgte hjemme	438	"	- "
	<hr/>		2645 Rdr. - Ɔ

Udgift.

58 Tdr. Byg à 5 Rdr.	290	Rdr.	- Ɔ
53 " Erter à 6 "	318	"	- "
45 " Havre à 3 "	135	"	- "
300 " Røer à 2 Ɔ 8 β	125	"	- "
	<hr/>		868 Rdr. - Ɔ

Overskud for Valle og Affald 1777 Rdr. - Ɔ

Antallet af Køerne har været 110 Stk. Melkeudbyttet
pr. Stk. 2687 Potter.

3. Fra 1ste November 1860 til 1 November 1861:

Indtægt.

Huusholdningen 150 Lpd. Flest à 3 Rdr.	450	Rdr.	- Ɔ
Solgt i Hamborg			
24 Sviin	782	Rdr.	36 β
22 "	963	"	69 "
23 "	878	"	" "
	<hr/>		2624 " - "

Sidst i September og i October
toges Huusholdningssvinene
op til Fedning istedetfor 4de
Hold; thi vi havde ikke me-
gen Valle. Herfra afleveredes
da til Durupgaard 15 halv-
aarsgamle Sviin à 15 Rdr. 225 " - "

Summa

 3299 Rdr. - Ɔ

Udgift.

60 Tdr. Byg à 5 Rdr. . . .	300 Rdr. - ₴
50 " Erter à 6 " . . .	300 " - "
45 " Havre à 3 " . . .	135 " - "
300 " Roer à 2 ₴ 8 β . .	125 " - "
	<hr/>
	860 Rdr. - ₴

Overskud for Valle og Affald 2439 Rdr. - ₴

Røernes Antal 110 Stk. Mellemængden pr. Ko 2730

Potter.

3 1858 var Nettoen af Svinesalget $16\frac{1}{2}$ Rdr. pr. Ko.

" 1860 " " " " 16 " " "

" 1861 " " " " 22 " " "

